

НАСЕЛЕНИЕ И ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ В ОБЛАСТ ВРАЦА ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

Брой и структура на населението

Текущата демографска ситуация в областта се характеризира с продължаващо намаляване и застаряване на населението и задържащо се високо равнище на общата смъртност.

В резултат на демографските и емиграционните процеси в края на 2019 г. изчисленото постоянно население на област Враца е 159 470 души. В сравнение с предходната година то намалява с 3 079 души, или с 1.9%.

В общия брой на населението жените са повече (50.9%), или на 1000 мъже се падат 1 038 жени.

Към 31.12.2019 г. в градовете живеят 93 905 души, или 58.9% от населението на областта, а в селата е 65 565 души (41.1%).

Към 31.12.2019 г. най-голям брой население е съсредоточен в община Враца - тук живеят 63 473 лица, или малко над 39% от общият брой за областта. В сравнение с края на 2018 г. броят на населението в община Враца намалява със 974 души, или с 1.5%.

Най-малка по брой на населението е община Хайредин, в която живеят 4 095 лица, или 2.6% от общото население на област Враца.

В областния център град Враца в края на годината живеят общо 51 674 лица, от които 24 725 мъже и 26 949 жени. В сравнение с 2018 г. населението на града намалява с 943 лица, или с 1.8%.

Фиг. 1. Население към 31.12 по години

Години	Област	Община	Град
	Враца	Враца	Враца
2013	178 395	70 395	57 771
2014	175 169	69 100	56 517
2015	172 007	66 788	54 150
2016	168 727	65 905	53 570
2017	165 645	65 185	53 120
2018	162 549	64 447	52 617
2019	159 470	63 473	51 674

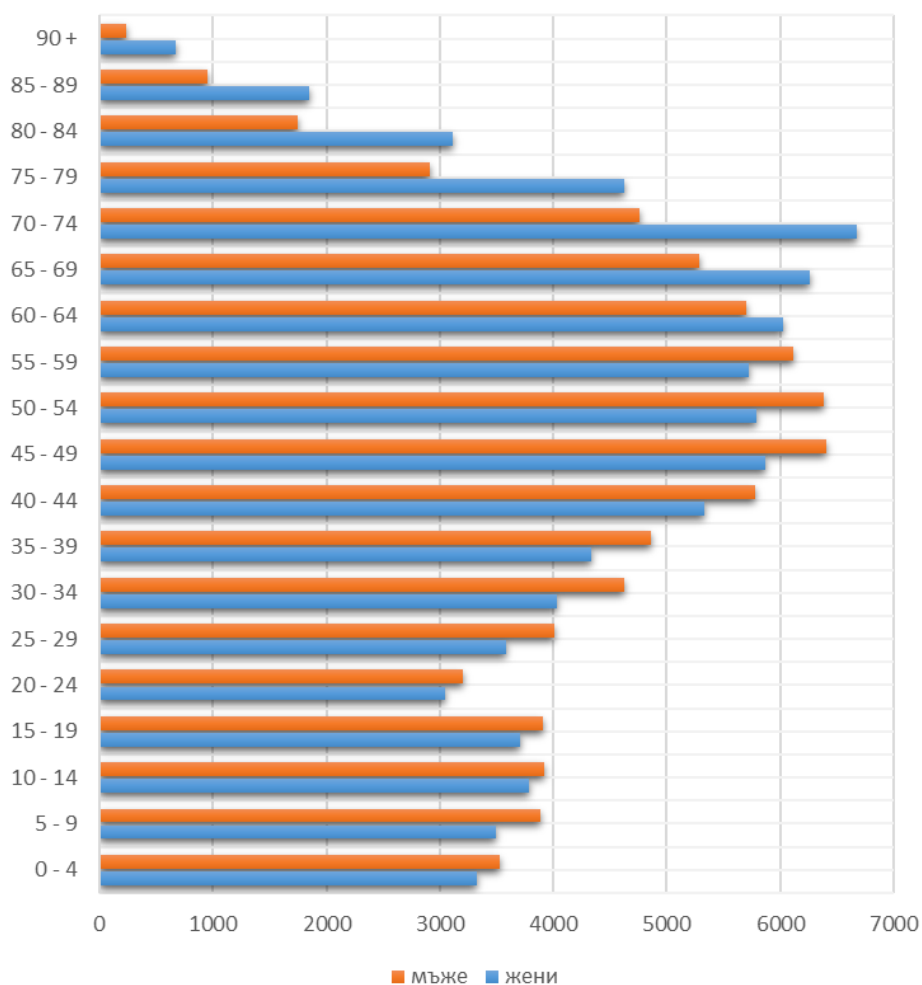
Продължава процесът на застаряване на населението. В края на 2019 г. лицата на 65 и повече навършени години са 39 089, или 24.5% от населението на областта. В сравнение с 2018 г. дялът на населението в тази възрастова група нараства с 0.3 процентни пункта. Относителният дял на жените на възраст над 65 години е 59.3% от общото население на съответната възраст. Средната възраст на населението в област Враца е 45.7 години, като в градовете е 44.5 години, а в селата - 47.5.

Процесът на остаряване е по-силно изразен сред жените отколкото сред мъжете. Тази разлика се дължи на по-високата смъртност сред мъжете и като следствие от нея - по-ниска средна продължителност на живот при тях.

Броят на столетниците в областта е 4.

Тенденцията на застаряване на населението довежда до промени в неговата основна възрастова структура - под, във и над трудоспособна възраст. Населението в трудоспособна възраст към края на 2019 г. за област Враца е 91 405 души, или 57.3% от цялото население. Над трудоспособна възраст са 44 553, или 27.9%, а под трудоспособна възраст – 23 512, или 14.8% от населението в областта.

Фиг. 2. Възрастова структура на населението

Раждаемост

През 2019 г. в област Враца живородените деца са 1 348. В сравнение с предходната година броят на живородените деца е намалял с 27. Коефициентът на раждаемост¹ е 8.4‰ (за страната – 8.8‰). По този показател областта се нарежда на 13-то място.

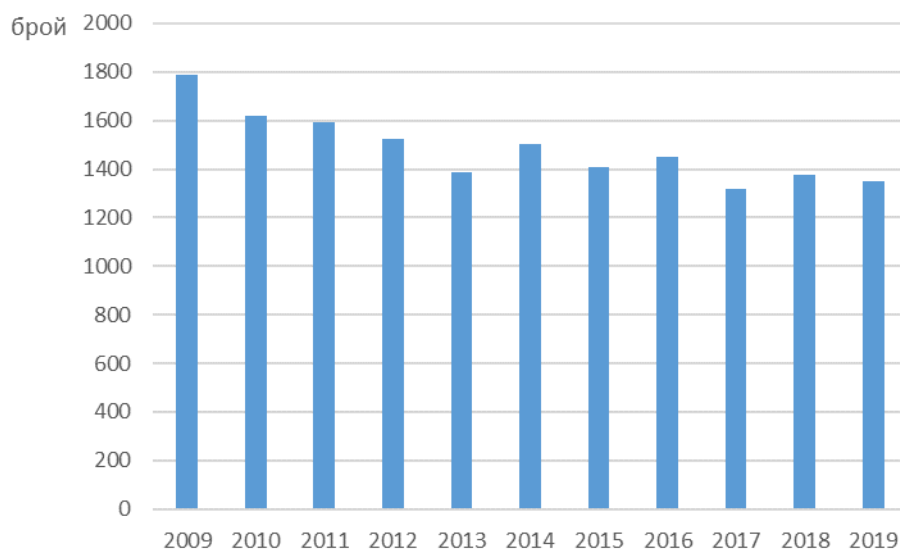
От всички живородени през 2019 г. 669 са момчета, а 679 – момичета, или на 1000 момчета се падат 1015 момичета.

В градовете живородените деца са 760, а в селата - 588 деца, или на 1000 души от градското население се падат 8.0 живородени деца.

Средната възраст при раждане на първо дете е 25.4 години, 54.5% от живородените деца са родени от жени на възраст между 20-29 години. През 2019 г. средния брой живородени деца от една жена е 1.83. За сравнение през 2018 г. той е 1.81, а през 2010 г. - 1.46 деца.

От 1991-1992 г. започна да се формира тенденция на увеличаване на абсолютния брой и относителен дял на извънбрачните живородени деца. Техният относителен дял от 17.0% през 1991 г. нараства на 76.6% за 2019 година. Броят на живородените брачни деца в област Враца е 316 деца, а на извънбрачните е 1032.

Фиг. 3. Живородени деца през периода 2009 - 2019 година в област Враца

¹ Брой живородени деца на 1000 души от средногодишния брой на населението през годината.

Естествен и механичен прираст

През 2019 г. в област Враца естественият прираст (разлика между живораждания и умирация) е отрицателен. Естественият прираст е минус 1 832 души, като при мъжете е минус 1 028, а при жените е минус 804.

Механичният прираст (разлика между заселени и изселени) също има отрицателна стойност. В резултат на отрицателния механичен прираст, населението на областта е намаляло с 1 247 души, от които 632 са мъже и 615 са жени.

През 2019 г. 4 980 лица са се заселили в област Враца, от които 401 са сменили местоживеенето си от чужбина в областта. 6 227 лица са се изселили от област Враца, от които 1 369 лица са променили настоящия си адрес от областта в чужбина.²

² В общия брой на заселилите се и изселилите се в и от областта е включена и вътрешнообластната миграция.

Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Информационна система „Демография“ в Националния статистически институт. Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умираания, бракове, разводи, вътрешна миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението. Те се регистрират чрез документите образци ЕСГРАОН - ТДС: съобщение за раждане, съобщение за сключен граждански брак, съобщение за прекратен граждански брак, съобщение за смърт и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

Източник на данните за външната миграция са: Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението Образец ЕСГРАОН - ТДС: адресна карта за промяна на настоящ адрес; Националната агенция за приходите; Национален осигурителен институт; Министерство на вътрешните работи; Оценки на емиграционните потоци.

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области) и статистически райони по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживее на лицето. Броят и структурите на населението в края на 2011 г. са изчислени въз основа на получените резултати от проведеното към 01.02.2011 г. преброяване на населението и съответните изчисления за естествения и механичния прираст, получени от текущата демографска статистика за останалите единадесет месеца на годината. Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години. Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година.

Допълнителна информация относно методологията и данните за населението и демографските процеси е публикувана на интернет страницата на НСИ - <http://www.nsi.bg>.